

Passantentellingen Heerlen Centrum 2013

Rapportage
Passantentellingen Heerlen Centrum 2013
door bureau Onderzoek en Statistiek van de gemeente Heerlen

Telefoon: 045 5604740
E-mail: o&s@heerlen.nl
Internet: www.parkstadmonitor.nl

*Gegevens mogen worden overgenomen, mits met bronvermelding.
Verveelvoudiging voor eigen of intern gebruik is toegestaan.*

PASSANTENTELLINGEN 2013

Het stadscentrum van Heerlen heeft een regiofunctie en is het grootste centrum van Parkstad Limburg. Om een beeld te krijgen van het (winkel)bezoek in Heerlen-Centrum is in 2013 wederom onderzocht hoe het bezoek aan dit gebied is en hoe het zich in de afgelopen jaren ontwikkeld heeft. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het bureau Economie van de afdeling Stadsplanning van de gemeente Heerlen. De resultaten van de tellingen 2013 zijn te vinden op pagina 6 en volgende.

OPZET EN UITVOERING

Frequentie jaarlijks

De tellingen van passerende voetgangers vinden jaarlijks plaats op vaste tijdstippen op vaste tellocaties verspreid over het winkelcentrum van Heerlen. Hoewel de tellingen door hun steekproefachtige karakter (tellingen op beperkt aantal tijdstippen en locaties) vooral geschikt zijn om de passantenstromen en verschuivingen daartussen op de onderzochte locaties in beeld te brengen kunnen ze indicatief ook gebruikt worden als indicatie voor het totale winkelbezoek in Heerlen-Centrum.

Weersomstandigheden en bijzonderheden

Evenals in de voorgaande jaren hebben de passantentellingen in 2013 verspreid over de maanden oktober en november (week 41, 43 en 44) plaatsgevonden. De weersomstandigheden waren normaal tot slecht voor de tijd van het jaar.

Verklaringen voor sterke dalingen zijn voor diverse locaties wel aan te geven:

- leegstand in 't Loon is onder andere een gevolg van de verzakking en de daarop volgende gedeeltelijke sloop. Na de gedeeltelijke wederopbouw van 't Loon in 2012 zijn er twee telposten weggevallen. Voorheen waren er boven namelijk drie ingangen om 't Loon te bereiken, nu is er nog één ingang over;
- de Geleenstraat / Dr. Poelsstraat was open gebroken en is opnieuw bestraat. Het verkeer, dus ook voetgangers, hebben daarvan hinder ondervonden. Dit is met name van invloed op de telpost Saroleastraat-zuid;
- alle winkels in winkelcentrum De Plu zijn onthuurd in verband met de (her)ontwikkeling van het Schinkelkwadrant-Zuid. Invloed is duidelijk merkbaar bij met name Promenade-west;
- verder is de Stationstraat afgesloten in verband met het Maankwartier en de verkeerscirculatie.

Teldagen

In het winkelcentrum van Heerlen zijn op alle hieronder genoemde telposten op drie woensdagen en vrijdag van 14.00 uur tot 16.00 uur en op drie zaterdagen van 13.00 uur tot 15.00 uur alle passanten geteld.

Telposten

Op de telposten in de binnenstad en in 't Loon zijn in de aangegeven uren kwartiertellingen van alle passanten uitgevoerd waarmee de gemiddelde uur-intensiteit berekend is. Bij de schouwburg tussen de binnenstad en 't Loon zijn alle passanten zonder onderbreking gedurende de gehele telduur geteld (zie teldagen).

Op de telposten in de winkelcentra 't Loon en het Corio Center en in het voormalig winkelcentrum 'de Klomp' zijn de voetgangers geteld die de winkel- of passage-entree in beide richtingen passeren. Op de overige posten zijn de voetgangers geteld die in beide richtingen een denkbeeldige dwarslijn op de looprichting passeren.

De tellingen hebben plaatsgevonden op de volgende telposten in 't Loon en de Binnenstad:

Ingang winkelcentrum 't Loon:

- post 1: hoofdingang boven Homeruspassage;
- post 18: achteringang beneden bij voorheen Taste/Jumbo;
- post 19: ingang beneden uit parkeergarage bij voorheen Steevens / Visgilde Heijnen.

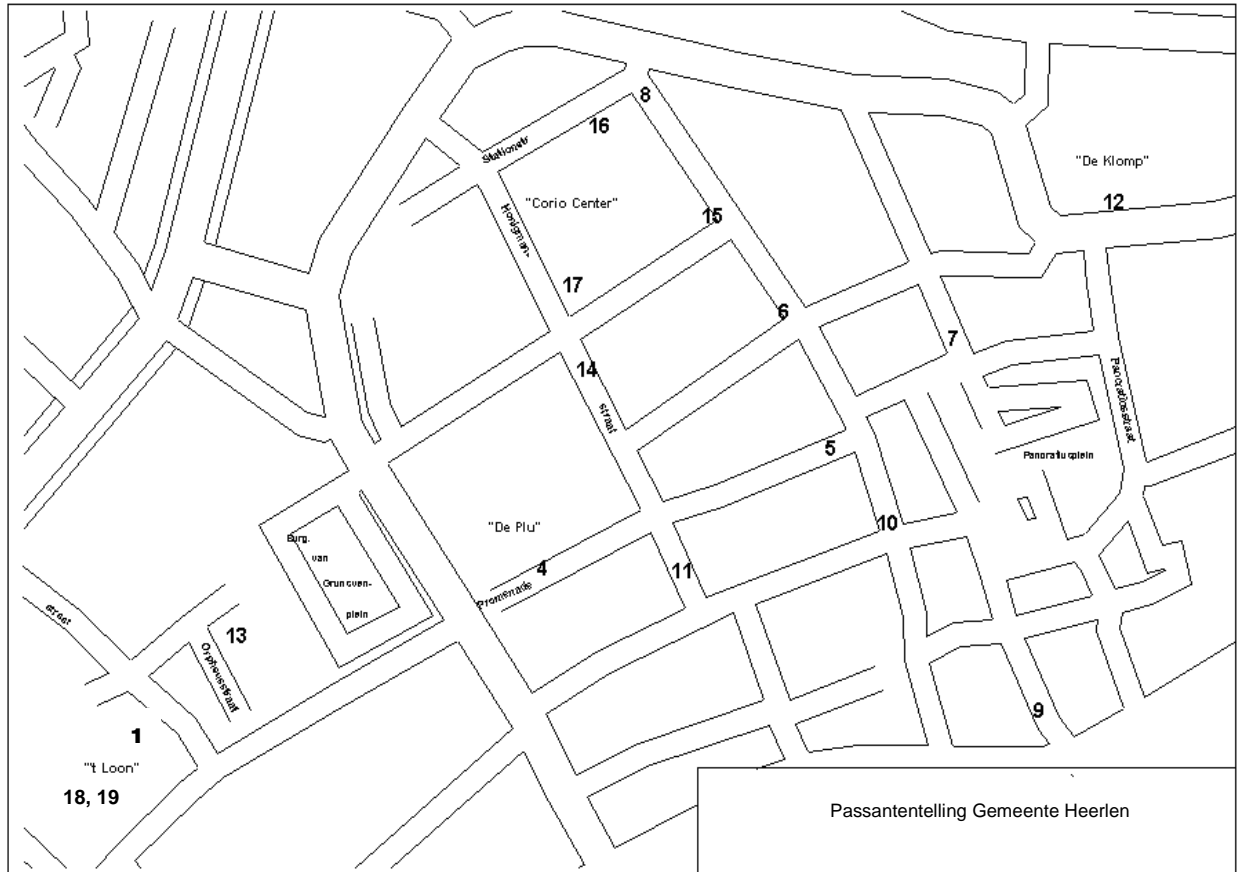
Binnenstad:

- post 4: Promenade-west ter plaatse van Suna / voorheen Kunstuitleen Parkstad;
- post 5: Promenade-oost ter plaatse van V & D en Van Haaren;
- post 6: Saroleastraat-midden ter plaatse van Promiss;
- post 7: Oranje Nassaustraat tussen Thomas Cook en Kinki Kappers;
- post 8: Saroleastraat-noord tussen Singer en Van Verseveld;
- post 9: Akerstraat ter plaatse van Bijsmans;
- post 10: Saroleastraat-zuid ter plaatse van B&b / voorheen KIBI;
- post 11: Honigmanstraat-zuid ter plaatse van PeeWee;
- post 12: ingang voormalig winkelcentrum de Klomp (parkeergarage);
- post 14: Honigmanstraat-midden ter plaatse van oud postkantoor en galerie ForArt Theunissen;
- post 15: ingang Corio Center aan de Saroleastraat;
- post 16: ingang Corio Center aan de Stationstraat;
- post 17: ingang Corio Center aan de Honigmanstraat;

Tussen binnenstad en 't Loon:

- post 13: Burg. van Grunsvenplein tussen flats Muzenlaan en flats Burg. van Grunsvenplein aan *weerszijden van de schouwburg.*

Figuur 1: Telposten passantentellingen Heerlen-Centrum

RESULTATEN

Bureau Onderzoek en Statistiek beschikt over een lange reeks van de passantentellingen; uitvoering ervan vindt al plaats sinds 1984. Voor deze rapportage worden de resultaten weergegeven voor de periode 2003 tot en met 2013. Hieronder geven we voor elke afzonderlijke teldag aan hoe het aantal passanten zich heeft ontwikkeld.

De onderstaande tabellen geven inzicht in de passantenstromen die jaarlijks per locatie en in totaal op de woensdag (Tabel 1), de vrijdag (Tabel 2) en de zaterdag (Tabel 3) in de namiddag *gemiddeld per uur* geteld zijn. Deze uurgemiddelden zijn op tientallen afgerond. Tevens wordt in de kolom aan de rechterzijde van de tabel de ontwikkeling ten opzichte van het voorgaande jaar in procenten uitgedrukt.

Woensdag

De uitkomsten van de passantentellingen voor de *woensdagmiddag* worden in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 1: Passanten op de woensdagmiddag

locatie	aantal passanten per uur op woensdagmiddag											verschil in % 2013 t.o.v. 2012
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
't Loon (1 t/m 3)	1870	1740	1800	1650	1470	1480	1630	1460	1420	780	660	-15%
't Loon (18 & 19)	.	1330	1280	1220	1050	1150	1190	1150	970	630	480	-24%
van Grunsvenplein (13)	1000	1020	1070	970	830	850	890	820	910	650	620	-5%
Promenade west (4)	1780	1520	1630	1630	1430	1540	1520	1290	1310	1320	1030	-22%
Promenade oost (5)	2330	2170	2320	2250	2040	2050	2010	1890	1800	1920	1630	-15%
Honigmanstraat midden (14)	970	790	850	890	840	760	670	600	540	660	600	-9%
Honigmanstraat zuid (11)	1240	1210	1010	1090	970	980	890	810	860	880	940	7%
Saroleastraat noord (8)	850	730	890	830	750	730	770	740	810	760	620	-18%
Saroleastraat midden (6)	3160	2920	3070	3010	2790	2470	2500	2410	2240	2380	1990	-16%
Saroleastraat zuid (10)	810	810	760	910	580	670	740	600	590	720	500	-31%
Corio Center (15 t/m 17)	4640	4030	4200	4330	4170	3820	3660	3260	3320	3590	2910	-19%
Oranje Nassaustraat (7)	300	290	250	230	250	220	320	230	170	260	210	-19%
de Klomp (12)	220	170	120	130	490	180	120	70	90	80	80	0%
Akerstraat (9)	610	510	580	590	570	570	650	490	530	670	550	-18%
totaal incl. 't Loon	.	19240	19830	19730	18230	17470	17570	15820	15560	15300	12820	-16%
totaal excl. 't Loon	17910	16170	16750	16860	15710	14840	14440	13210	13170	13890	11680	-16%

Alle telposten overziend kunnen we op woensdag spreken van een negatief beeld. Uitzondering daarop vormen de post Honigmanstraat-zuid en de post bij de ingang van parkeergarage De Klomp. Bij de eerstgenoemde is sprake van een positieve ontwikkeling, bij De Klomp blijft het aantal passanten gelijk aan dat van 2012.

De tellingen van 2013 laten voor de woensdagmiddag dus zien dat er op vrijwel alle locaties waar wordt geteld sprake is van een afname van het aantal passanten. De grootste daling is te zien bij de locatie Saroleastraat-zuid, hetgeen niet onverwacht is (zie de opsomming van bijzonderheden, pag. Ook op de posten 't Loon beneden en Promenade-west is sprake van een flinke daling (meer dan 20 procentpunten). Op deze punten kan dat te maken hebben met het verminderde aantal winkels.

Met of zonder 't Loon zien we in totaliteit een duidelijke daling van het aantal passanten; in beide gevallen blijkt het aantal centrumbezoekers op de woensdagmiddag een flinke daling te vertonen van 16 procentpunten.

Vrijdag

Voor de vrijdag zien we wel een positieve ontwikkeling. Dat is af te lezen aan de gegevens in de onderstaande tabel.

Tabel 2: Passanten op de vrijdagmiddag

locatie	aantal passanten per uur op vrijdagmiddag											verschil in % 2013 t.o.v. 2012
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
't Loon (1 t/m 3)	1960	1630	1800	1450	1580	1480	1670	1460	1360	820	950	16%
't Loon (18 & 19)	.	1350	1390	1370	1280	1290	1010	1250	1060	790	650	-18%
van Grunsvenplein (13)	940	1060	1130	960	880	900	1070	820	1020	580	740	28%
Promenade west (4)	1740	1720	1860	1520	1500	1480	1610	1300	1530	1290	1240	-4%
Promenade oost (5)	2230	2540	2420	2220	1940	1990	2170	1880	2040	1940	2090	8%
Honigmanstraat midden (14)	910	890	940	950	730	780	780	640	660	640	570	-11%
Honigmanstraat zuid (11)	930	1130	1020	1100	970	980	1030	820	1020	820	990	21%
Saroleastraat noord (8)	740	980	940	800	870	900	940	850	950	630	780	24%
Saroleastraat midden (6)	3070	3370	3480	3130	2680	2960	2920	2640	2640	2180	2590	19%
Saroleastraat zuid (10)	840	860	860	930	740	760	770	660	690	650	600	-8%
Corio Center (15 t/m 17)	4540	4600	4390	4720	4240	4280	4010	3930	3990	3730	3450	-8%
Oranje Nassaustraat (7)	260	280	290	250	210	240	240	270	200	260	170	-35%
de Klomp (12)	190	170	140	130	450	170	80	100	110	90	110	22%
Akerstraat (9)	620	660	610	660	560	580	580	580	620	630	540	-14%
totaal incl. 't Loon	.	21240	21270	20190	18630	18790	18880	17200	17890	15050	15470	3%
totaal excl. 't Loon	17010	18260	18080	17370	15770	16020	16200	14490	15470	13440	13870	3%

Het beeld dat we zien voor de vrijdagmiddag valt duidelijk positiever uit dan voor de woensdagmiddag. Op de ene helft van de locaties is er sprake van een afname van het aantal passanten, op de andere helft is er sprake van een toename. De Oranje Nassaustraat laat een zeer forse afname zien van het aantal passanten, met 35 procentpunten de grootste. Op de locaties Van Grunsvenplein, Saroleastraat-noord, De Klomp, en Honigmanstraat-zuid zien we een toename van het aantal passanten.

Met of zonder 't Loon maakt geen verschil. In beide gevallen blijkt het aantal centrumbezoekers op de vrijdagmiddag een lichte groei te vertonen van 3 procentpunten.

Zaterdag

Tenslotte kunnen we nog kijken naar de zaterdag. Deze dag legt voor het complete beeld een zwaarder gewicht in de schaal, omdat het veruit de drukste dag van de teldagen in het centrum van Heerlen is. Dat kunnen we ook afleiden uit tabel 3 de hierna wordt weergegeven.

Tabel 3: Passanten op de zaterdagmiddag

Locatie	aantal passanten per uur op zaterdagmiddag											verschil in % 2013 t.o.v. 2012
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
't Loon (1 t/m 3)	3240	3170	2740	2720	2390	2810	2920	2700	2470	1470	1250	-15%
't Loon (18 & 19)	.	2180	2320	2260	2300	2230	2220	2380	1420	1330	910	-32%
van Grunsvenplein (13)	1890	2010	2010	1890	1790	1850	1760	1350	1970	1150	1240	8%
Promenade west (4)	3440	3390	3290	3100	2830	3080	2840	2180	2900	3280	2100	-36%
Promenade oost (5)	5630	4870	4630	4530	4330	4930	4210	3640	4270	5510	4000	-27%
Honigmanstraat midden (14)	1560	1340	1300	1410	1360	1300	1170	910	1140	940	1050	12%
Honigmanstraat zuid (11)	1850	2180	1860	1930	1770	1810	1650	1580	1630	1410	1680	19%
Saroleastraat noord (8)	1350	1170	1230	1250	1240	1170	1020	830	1130	690	750	9%
Saroleastraat midden (6)	6660	6220	6510	5980	5920	6140	5610	4590	4970	5070	4440	-12%
Saroleastraat zuid (10)	1800	1740	1580	1720	1470	1380	1250	930	1300	1530	1170	-24%
Corio Center (15 t/m 17)	8500	8660	8080	8190	7880	7840	7100	6170	7180	6480	5500	-15%
Oranje Nassaustraat (7)	690	500	510	400	510	490	420	360	380	340	300	-12%
de Klomp (12)	520	730	540	550	1240	580	420	270	370	230	160	-30%
Akerstraat (9)	920	1010	980	850	880	1000	680	640	1000	790	740	-6%
totaal incl. 't Loon	.	39170	37580	36770	35900	36600	33270	28520	32130	30220	25290	-16%
totaal excl. 't Loon	34810	33820	32520	31790	31210	31560	28130	23440	28240	27430	23130	-16%

Ook op zaterdagmiddag is het in 2013 duidelijk minder drukker in het centrum van Heerlen dan in het voorgaande jaar. In 2013 zijn er van de 14 plaatsen nog maar 4 plaatsen waar een toename te zien is. De grootste dalingen zijn te zien bij Promenade-west, 't Loon beneden en de Klomp. In aantal belangrijker is de daling op de locatie Promenade-oost. De dalende trend die vanaf 2004 is ingezet zet in 2013 duidelijk door.

Ook op zaterdag maakt het niet uit of we 't Loon buiten beschouwing laten of niet. We zien voor de zaterdagmiddag een forse afname van de passantenaantallen met 16 procent.

SAMENVATTING EN CONCLUSIE

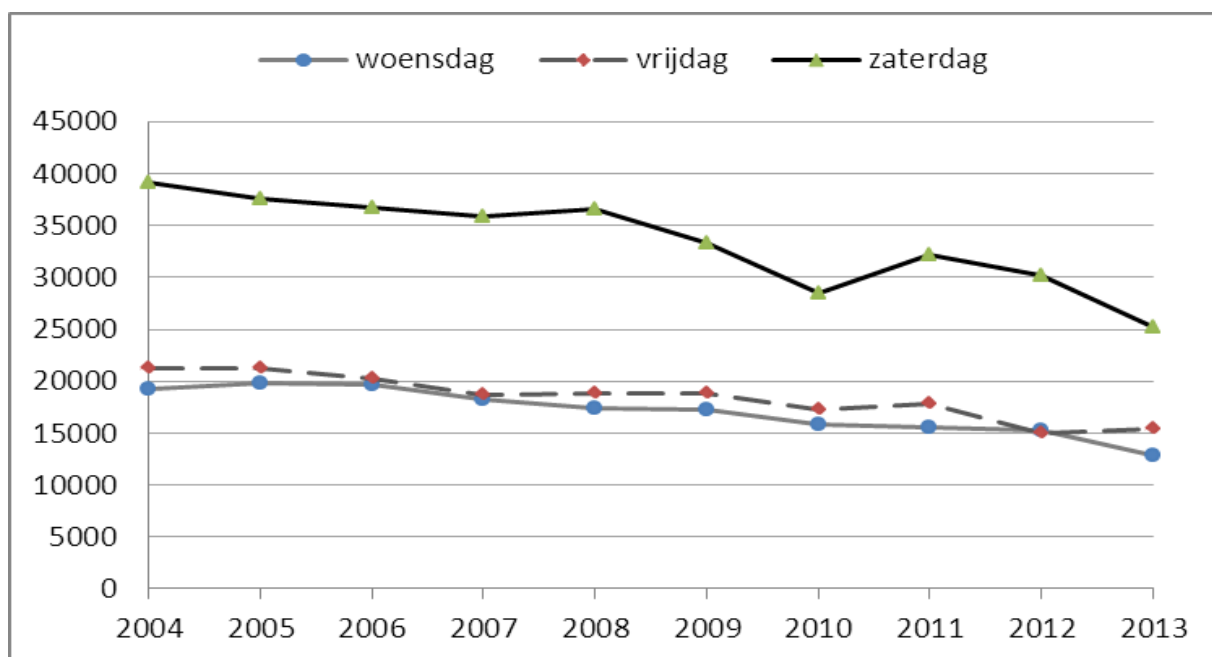
Samenvatting

De passantentellingen in Heerlen-Centrum worden uitgevoerd om een beeld te krijgen van het bezoek aan het stadscentrum van Heerlen. Er is onderzocht hoe de *bezoekersaantallen* zich ontwikkelen en, voor zover mogelijk aan de hand van deze gegevens, of er sprake is van verschuivingen in de *bezoekersstromen*.

In het kader van de passantentellingen worden jaarlijks op vaste tijdstippen (woensdag-, vrijdag- en zaterdagmiddagen in oktober/november) op vaste locaties. Op 17 telpunten op 14 locaties verspreid over het centrumgebied worden de aantallen voetgangers (passanten) systematisch geteld.

Samenvattend geeft grafiek 1 in één overzicht de ontwikkeling weer van de totalen van de passantentellingen zoals die zijn geteld op de woensdag-, vrijdag- en zaterdagmiddag in het najaar. Het betreft de ontwikkeling in de periode 2004 (eerste jaar met alle locaties) tot en met 2013.

Grafiek 1: Passantentellingen in Heerlen-Centrum

Vanaf 2004 is er voor de zaterdag een dalende trend te zien die in 2011 werd doorbroken, maar nu weer verder doorzet. Bij de vrijdag zet de daling niet door. We zien een na een kleine opleving in 2013. Op de woensdag lijkt na een stabilisatie de daling van het bezoekersaantal weer verder door te zetten.

Conclusie

In 2013 is het centrumbezoek duidelijk gedaald ten opzichte van 2012. Met name in 't Loon is er een duidelijke terugloop in passanten te zien. Dat door de verzakking een gedeelte van 't Loon is afgebroken en er dus minder winkels zijn, zal hier ongetwijfeld mee te maken hebben. Echter ook op andere plaatsen doen zich duidelijke dalingen voor. In een aantal gevallen is daar zeker de invloed merkbaar van werkzaamheden of omstandigheden in de buurt van de telposten.

Gezien de recente omstandigheden en ontwikkelingen op sociaal-economisch en maatschappelijk gebied dient er met een verdere (geleidelijke) daling van bezoekersaantallen rekening te worden gehouden. Veel genoemd als oorzaken worden de financiële crisis, toegenomen betekenis van internetwinkelen en de veranderende bevolkingssamenstelling (ontgroening, vergrijzing en dalende inwoneraantallen).

Het landelijke beeld laat ook zien dat de algemene, langjarige tendens van licht teruglopende bezoekersaantallen in de winkelgebieden verder doorzet. Landelijk trad in 2012 een zeer sterke daling op en in 2013 een lichte daling. In Heerlen was dat in 2012 minder extreem dan de in 2013 gemeten daling. Afsluitend kunnen we stellen dat Heerlen min of meer in de pas loopt met landelijke ontwikkelingen. Uitzonderingen op de dalende aantallen zien we in steden waar recente impulsen in het centrum hebben plaatsgevonden.

ACHTERGRONDINFORMATIE

Persbericht Locatus, d.d. 2 december 2013: Aantal winkelpassanten 2% gedaald

www.eindevandewinkel.nl

www.locatus.com